Önemli Not: Bu derste makale/tez/dönem projesi eş anlamlı olarak kullanılmıştır ve hepsi dönem projesini ifade eder.

Herkese Merhaba,

Bu doküman dönem projenizi yazarken uymanız gereken akademik etik kurallarını size hatırlatmak amacıyla hazırlanmıştır. Bana göndereceğiniz dönem projesinde kesinlikle bu kurallara uyulması ve intihal (bilimsel hırsızlık) açısından kontrol edilmiş olması gerekmektedir. "Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans/Doktora/Sanatta Yeterlik Tezleri ve Dönem Projeleri için Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına Dair Uygulama Esasları" gereği; dönem projeleri için programdan alınacak **orijinallik raporunda benzerlik oranı aynı kaynaktan %10'u ve alıntılar dâhil farklı kaynaklardan toplamda %30'u geçmemelidir**. Aksi taktirde Sosyal Bilimler Enstitüsü dönem projenizi kabul etmeyecektir.

Dönemin sonunda, dönem projenizi öncelikle bana teslim etmeniz gerekir. Daha sonra ben dönem projenizi içerik ve orjinallik açısından inceleyeceğim. Dönem projeniz içerik olarak yeterli ise ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün yukarıda belirtilen orjinallik kurallarına uyuyorsa dönem projenizi anabilim dalına teslim edebilirsiniz.

En iyi dileklerimle,

Dr. Ömer Kara

Araştırma Etiği

Bir araştırma projesinin hazırlanma, önerilme, yürütülme, sonuçlandırılma ve sonuçların yayımlanması aşamasında görülen etiğe aykırı kabul edilecek davranışlar şunlardır:

- **1. İntihal (Plagiarism):** Başkalarının fikirlerini, metodlarını, verilerini, yazılarını ve şekillerini sahiplerine atıf yapmadan kullanmak.
- **2. Bilimsel korsanlık (Piracy)**: Başka araştırıcıların verilerini (yazı, şekil, grafik, v.b.) kendi izni olmadan almak ve kişinin kendi çalışmasının herhangi bir bölümüne yerleştirmek.
- **3. Uydurma (Fabrication):** Araştırmada bulunmayan verileri üretmek, bunları rapor etmek veya yayımlamak.
- **4. Çarpıtma (Falsification):** Değişik sonuç verebilecek şekilde araştırma materyalleri, cihazlar, işlemler ve araştırma kayıtlarında değişiklik yapmak veya sonuçları değiştirmek.
- **5.** Uydurma, Yalan Yazma veya Yoktan Var Etme (Fabrication, Falsification, Desk-Research): Verilerin "saptırılması" veya var olmayan bilgilerin/verilerin "yoktan var edilmesi".
- **6. Duplikasyon (Duplication):** Aynı araştırma sonuçlarını birden fazla dergiye yayım için göndermek veya yayımlamak.

7. Dilimleme (Least Publishable Units): Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırarak çok sayıda yayın yapmak.

Araştırma Etiği Hakkında Diğer Dikkat Edilmesi Gereken Konular

- **1.** Desteklenerek yürütülen araştırmaların sonuçlarını içeren sunum ve yayınlarda, destek veren kurum veya kuruluşun desteğini belirtmemek.
- 2. Araştırma ve makalede ortak araştırıcı ve yazarların yazılı görüş birliği olmadan, araştırmada ve makalede aktif katkısı bulunanların isimlerini çıkarmak veya yazarlıkla bağdaşamayacak katkı nedeniyle yeni yazar(lar) eklemek veya yazar sıralamasını gerekçesiz veya uygun olmayan bir biçimde değiştirmek.
- **3.** Araştırıcı ve ekibi beklediği değil, gözlediği sonuçlara olabildiğince objektif olarak yaklaşmayı bilmelidir. Kendi yanlılığını çürütecek tüm karşı düşünceleri araştırmalarında kullanmalıdır.
- **4.** Elde edilen veriler, kayıtlar ve diğer dokümanlar her şeyden önce çok iyi bir şekilde korunmalı ve saklanmalıdır (en az 5 yıl).
- **5.** Psikolojik, psikiyatrik ve bazı eğitim araştırmalarında bireye ait mevcut bilgilerin çok iyi gizlenmesi gerekir. Ancak bunların kime ait olduğu da bir liste halinde gizli bir yerde saklanmalıdır.
- **6.** Araştırmada tüm bilgiler analiz edilmeli, bu analiz en uygun istatistik yöntemlerle yapılmalıdır. İstatistikler en doğru olan sonucu verebilmeli, "Bias" mantığı doğrultusunda istatistiklerle oynanmamalıdır.
- **7.** Araştırıcı istatistik verilerin altında boğulmamalı, altta yatan gerçekler ve bilgi yakalanmalıdır.
- **8.** Çalışmada varsayım tersine olan veri(ler) saklanıp değiştirilmemeli, bulgular ve yorumlarda dikkatlice değerlendirilmeli, çalışma makale haline gelirken aynen verilmelidir.
- **9.** Önceki bir araştırmaya ait olan bir veri, araştırıcının kendi verisi gibi sunulmamalıdır.
- **10.**Araştırmada yöntem çok ayrıntılı yazılmalıdır. Çünkü aynı yöntemi kullanmak durumunda olacaklar, araştırmayı okudukları zaman aynı yöntemi kolaylıkla uygulayabilmelidirler. Yöntemin saklanmış bir yanı kalmamalıdır.
- **11.**Araştırmada alınan sonuçların olduğu gibi verilmesi yanı sıra, sonucu olumsuz etkileyecek yan veriler de olduğu gibi verilmelidir. Sonucu ve yorumu olumsuz olarak etkileyecek veriler gizlenmemeli ve tartışılmalıdır.